

Bonte groep bedrijven vindt elkaar in de akkerbouw

Bruggen slaan over de Maas

De leden van de studieclub Land van Peel en Maas hebben meest gemengde bedrijven, op uiteenlopende grondsoorten en met verschillende neventakken. Bovendien zijn het Brabanders en Limburgers door elkaar. Wat hen bindt, is dat hun hart ligt bij de akkerbouw. AkkerMagazine schoof aan bij de laatste winterbijeenkomst.

Is het tekenend voor de studieclub of komt het door de sneeuwstormen dat het vanavond zo druk is? In 't Wapen van Wanroy moeten stoelen worden bijgeschoven om de naar schatting zestig man van een zitplek te voorzien. Voorzitter Geert Jilissen is eerlijk: „We hebben hier ook wel eens met zes man gezeten, toen er rond deze tijd al volop gezaaid en geplant werd.” De leden van de club zijn vanavond bijeen

voor de afsluitende winterbijeenkomst, waar zoals gebruikelijk stil wordt gestaan bij de actualiteiten in de gewasbescherming. Maar er staat meer op het programma: eerst krijgt John Rongen van DLV Plant het woord om een en ander te vertellen over het gebruik van infraroodopnames bij het op maat bemesten van stikstof. De stikstofverliezen in dit deel van Nederland liggen onder een vergrootglas, omdat er nogal wat uitspoelingsgevoelige

zandgrond voorkomt en er veelvuldig gebruik wordt gemaakt van dierlijke mest. Het valt hierdoor niet altijd mee om aan de normen te voldoen die de nitraatrichtlijn voorschrijft. Met behulp van een hoge-resolutiecamera aan een vliegtuig heeft Rongen afgelopen seizoen gewasopnames gemaakt in aardappelen. In tegenstelling tot satellietopnames vormt bewolking geen belemmering en ontstaan er vrij gedetailleerde plaatjes van het

perceel. Aan de hand van stikstofvensters - referentieplekken met meer dan voldoende stikstof - probeert Rongen in combinatie met plantsapmetingen de stikstofbehoefte van het gewas te voorspellen.

Een aansprekend voorbeeld dat hij laat zien, is een ondergeploegde graszode. „Eerst heeft de zode stikstof nodig voor de vertering. Dat zagen we terug in een verminderde beschikbaarheid voor het gewas. Daarna konden we zien dat er door mineralisatie zo veel stikstof vrij kwam, dat bijstrooien niet nodig was.” In een ander voorbeeld zijn stikstoftrappen op de infraroodopnames te herkennen, terwijl de verschillen met het blote oog nog niet zichtbaar zijn. Rongen: „Daar is het om te doen. Alleen als je vroegtijdig de gewasbehoefte signaleert, kun je op maat bemesten.” Komend seizoen wil hij opnieuw met een groep telers het systeem gaan testen.

Verdomhoekje

Tijd voor gewasbescherming. Harm Groeneweg, technisch adviseur bij Bayer Crop Science, stipt in zijn inleiding eerst het belang aan van chemische gewasbescherming. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zit naar zijn smaak te veel in het verdomhoekje, terwijl er in de wereld steeds meer monden gevoed moeten worden. Negen miljard in 2050, is de verwachting. Of dat automatisch betekent dat hier een zo intensief mogelijke landbouw voor nodig is, daar zijn specialisten het niet over eens. Groeneweg ziet toekomst in de combinatie duurzaam en intensief. Hij geeft aan welke verliezen er optreden als gewassen onbeschermd blijven: „15 procent verlies door plagen, 14 procent door onkruid, 13 procent door ziekten en nog eens 10 procent voor de na-oogstverliezen. Meer dan de helft verlies dus.”

Hij vervolgt zijn verhaal met de bestrijding van schimmelziekten in granen. Groeneweg verwacht dat afnemers strenger zullen gaan letten op fusarium. „In zowel tarwe als gerst zijn er de afgelopen jaren problemen geweest met de kwaliteit. Zeker wanneer er mycotoxinen vrijkomen, is er een acuut probleem. In het buitenland is de controle bij de inname vaak strenger dan in Nederland. Ik ken voorbeelden uit Duitsland waar een monster uit de kipper wordt gestoken dat direct wordt geanalyseerd. Zit er te veel

fusarium in de tarwe, dan kun je je lading direct weer mee terug naar huis nemen.” Een goed getimed bespuiting lost overigens niet alle problemen op. Die kan volgens Groeneweg de schade door aantasting hooguit halveren. Ook de sneeuwschimmel (*Microdochrium nivale*) doet meer schade dan gedacht, meent Groeneweg. Hoewel deze schimmel niet de giftige stof DON aanmaakt, zorgt hij wel voor opbrengstverliezen. Afgelopen jaar heeft Bayer op 21 locaties in Nederland de schimmel in kaart gebracht. Uitgezet tegen de opbrengsten blijkt er een duidelijke relatie tussen aantasting en opbrengst. Maar hoe groot de opbrengstderving precies is, valt er nog niet uit op te maken.

Bladvlekken in maïs

Cees de Wit, buitendienstmedewerker bij agrarisch toeleverancier Bongers Agro, is de laatste spreker van de avond. Hij geeft een overzicht van de nieuwe middelen waarover telers dit jaar beschikken. Veel zijn het er niet. Hij staat het langst stil bij *Helminthosporium*, de veroorzaker van bladvlekkenziekte in de maïs. Deze ziekteverwekker treedt in het zuidoosten van Nederland de laatste jaren ineens massaal op en berokkent de telers veel schade. De opbrengstverliezen kunnen oplopen tot wel 50 procent. Daarnaast verlaagt het de voederwaarde en treden er verliezen op omdat het gehakselde product zich moeilijker laat vastrijden bij het inkuisen. Maïs is een belangrijk gewas voor de akkerbouwers in dit deel van Nederland en zij zoeken dan ook naarstig naar oplossingen, zoals andere rassen. De Wit: „Met raskeuze los je niet alles op. Het komt uiteindelijk overal in. De stoppel goed bewerken, vruchtwisseling toepassen en ruim bemesten helpt om de ziekte enigszins in te dammen. Maar in veel gevallen zal er ook een bespuiting nodig zijn.” Dat kan sinds kort met het BASF-middel Retengo Plus, een breedwerkend fungicide dat met ingang van dit seizoen is toegelaten. De Wit is enthousiast over de werking, maar wijst op een praktisch bezwaar: „Het moet net voor het in pluim komen worden toegepast. Dat betekent dat de meeste spuitmachines hier niet geschikt voor zijn, omdat de bodemvrijheid niet groot genoeg is.” Daar blijkt al op te zijn ingespeeld door

Copyright foto

Giel van Rooij,

„Schimmelbestrijding in maïs gaat grote vlucht nemen”

Copyright foto

Geert Jilissen,

„Studieclub moet massa hebben”

Copyright foto

Johan van den Boogaard,

„Studieclub heeft belangrijke sociale functie”

Copyright foto

Jacques Theunissen,

„Onderlinge strijd speelt even niet”

SERIE STUDIECLUBS

Samen weet je meer dan alleen. Daarom delen veel Nederlandse akkerbouwers hun kennis met collega's, om zo hun teelten en bedrijfsprestaties op een hoger plan te brengen. In studieclubverband komen de cijfers op tafel, worden elkaars bedrijven bezocht of helpen externe deskundigen bij het beantwoorden van vragen. AkkerMagazine brengt in deze serie een aantal akkerbouwstudieclubs in beeld, van de traditionele akkerbouwgewassen tot grove groenten en van teeltechniek tot economie. Deze keer de Akkerbouwstudieclub Land van Peel en Maas.

Akkerbouwstudieclub Land van Peel en Maas

De akkerbouwstudieclub Land van Peel en Maas is in 2012 ontstaan uit een samenvoeging van de studieclub Peel en Meierij en studieclub Land van Cuijk. De 135 leden komen zowel van de Limburgse als van de Brabantse kant van de Maas. In de winter is er bijna maandelijks een studieavond met gastsprekers. Ook vindt er een dagexcursie plaats naar toeleverende of verwerkende bedrijven in België, Duitsland of Nederland. In juli is er een veldbijeenkomst bij een van de leden of bij een representatief akkerbouwbedrijf in de omgeving.

een loonwerker in het gebied, die over een portaalspuit beschikt. Maïsteler Giel van Rooij is ervan overtuigd dat die het druk gaat krijgen. „Sputen in de maïs gaat zeker gebeuren. Het is de meest zekere manier om het gewas tot het laatst toe gezond te houden.”

Jacques Theunissen, die vlak bij de grens met Duitsland boert, is daar ook van overtuigd. „Over de grens wordt al volop gespoten. Daar zijn al meerdere portaalspuiten verkocht.”

Veerpont

Theunissen hecht veel waarde aan het uitwisselen van ervaringen met collega's in de studieclub. Ook de sfeer vindt hij prettig. „Het is een bont gezelschap van loonwerkers, handel en kleine en grote boeren. Iedereen is

welkom en de strijd die er wel eens is tussen mensen in een bepaald gebied, speelt op dat moment even helemaal niet. Je bent er voor de contacten en om van elkaar te leren. Dat kunnen kleine, praktische dingen zijn. Bijvoorbeeld als je bij een collega op het erf loopt en ziet hoe hij zijn spuit vult of een andere klus aanpakt.”

Secretaris Johan van den Boogaard vervult letterlijk een brugfunctie tussen de collega's aan de Limburgse en Brabantse kant van de Maas. Naast zijn bedrijf beheert hij namelijk ook een veerdienst over de rivier, tussen Vierlingsbeek en Bergen. Volgens hem heeft de studieclub een belangrijke sociale functie. „Voor een financiële bedrijfsvergelijking is de groep te groot. Bovendien zijn de bedrijven te divers en vraag ik me af of er wel zo veel animo voor is. Samen zijn met vakgenoten en praten over het vak is het belangrijkste.

Je doet ideeën op. Zo kwam ik bijvoorbeeld voor het eerst in aanraking met GPS, toen we met de club gingen kijken bij loonbedrijf Timmermans, die destijds pionier was op dat gebied.”

Recent is de studieclub uitgebreid met een groep akkerbouwers van de Limburgse kant van de Maas, uit een groep waarin het aantal akkerbouwers steeds verder afnam. Met deze aanvulling telt de club nu 135 leden en dat is een mooi aantal, vindt voorzitter Geert Jilissen. „Dan lukt het in ieder geval om een bus vol te krijgen voor een excursie en je kunt gemakkelijk sprekers krijgen als er 50 man in een zaal zit. Dan is het ook niet erg als er op een avond waarbij aardappelen centraal staan, de mensen die geen aardappelen telen, afhaken. Je houdt voldoende mensen over. En je hebt altijd voldoende mensen die zich actief inzetten voor de club.” ■

Copyright foto